

Projekt rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2006 r. w sprawie wymagań technicznych formatów zapisu i informatycznych nośników danych, na których utrwalono materiały archiwalne przekazywane do archiwów państwowych (w brzmieniu skierowanym do uzgodnień międzyresortowych)

projekt

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI[1])**

z dnia 2006 r.

w sprawie wymagań technicznych formatów zapisu i informatycznych nośników danych, na których utrwalono materiały archiwalne przekazywane do archiwów państwowych

Na podstawie art. 5 ust. 2c oraz ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz.1396, z późn. zm.[2]) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Rozporządzenie określa wymagania techniczne, jakim powinny odpowiadać formaty zapisu i informatyczne nośniki danych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U Nr 64, poz.565 oraz z 2006 r. Nr 12, poz. 65 i Nr 73, poz. 501), przekazywanych do archiwów państwowych materiałów archiwalnych utrwalonych na informatycznych nośnikach danych.

§ 2.

1. Informatyczny nośnik danych powinien być:
 - 1) oznakowany w sposób pozwalający na jednoznaczny identyfikację;
 - 2) przystosowany do przenoszenia pomiędzy urządzeniami odczytującymi;
 - 3) dostosowany do przechowywania w temperaturze 18-22°C przy wilgotności względnej 40-50%.
2. Informatyczny nośnik danych powinien zapewniać możliwość wiernego odczytywania danych w urządzeniach produkowanych przez różnych producentów.

§ 3.

1. Przekazywane materiały archiwalne zapisuje się w formacie, w którym były ostatnio przechowywane przez podmiot przekazujący. Jeżeli format ten nie jest formatem zapisu dokumentu elektronicznego, którego pełna specyfikacja techniczna jest dostępna nieodpłatnie dla wszystkich zainteresowanych (formatem otwartym), dodatkowo przekazuje się materiały archiwalne zapisane w formacie otwartym.
2. Materiały archiwalne przekazuje się razem z odnoszącymi się do nich metadanymi.
3. Metadane zapisuje się:
 - 1) w strukturze określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 2a ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach;
 - 2) w formacie XML.

§ 4.

Materiały archiwalne przekazuje się w postaci niezasyfrowanej i nieskompresowanej.

§ 5.

1. Informatyczny nośnik danych przekazuje się wraz z informacją zawierającą:
 - 1) nazwę podmiotu przekazującego;
 - 2) tytuł zwięźle określający zawartość nośnika;
 - 3) datę wykonania zapisu na nośniku;
 - 4) klauzulę tajności;
 - 5) wskazanie oprogramowania i urządzeń użytych do wykonania zapisu.
2. Informacja, o której mowa w ust.1, powinna być w sposób niebudzący wątpliwości przyporządkowana do oznaczenia nośnika.

§ 6.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
i ADMINISTRACJI

w porozumieniu:

MINISTER KULTURY
i DZIEDZICTWA NARODOWEGO

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 5 ust. 2c oraz ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1396, z późn. zmianami) - przepisy te zostały dodane przez ustawę z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.).

Przyjęto ogólne założenie, że przekazany nośnik z zapisanymi materiałami archiwalnymi będzie służył jedynie do przeniesienia dokumentów elektronicznych z systemu informatycznego podmiotu przekazującego do systemu informatycznego archiwum, a nie do długoterminowego przechowywania. Dlatego projekt zakłada tylko kilka istotnych

wymagań. Najważniejsze z nich to:

- 1) informatyczne nośniki danych, na których będą przekazywane materiały archiwalne do archiwów państwowych, powinny być przenośne, tj. przeznaczone do tego, aby je przenosić pomiędzy różnymi urządzeniami odtwarzającymi. Wymóg ten ma zabezpieczyć przed przekazywaniem do archiwum "oryginalnych" nośników czyli np. twardych dysków. Zakłada się też, że urządzenia umożliwiające odtworzenie takiego nośnika powinny być produkowane przez różnych producentów, co ma zapewnić stosowanie do przekazywania materiałów archiwalnych nośników będących w powszechnym użyciu. To powinno wystarczyć, aby nośnik mógł być odtworzony przez archiwum. Nie wydaje się zasadne wskazanie konkretnego formatu nośnika (np. DLT, Ultrium czy DVD), ponieważ rozporządzenie mogłoby się bardzo szybko zdezaktualizować, uniemożliwiając zastosowanie innych powszechnie stosowanych rozwiązań;
- 2) materiały archiwalne zapisywane powinny być w formacie takim, w jakim były ostatnio zapisane w podmiocie przekazującym, co ma zapewnić ich integralność i autentyczność, ponieważ przy ewentualnej konwersji niektóre dane mogłyby zostać utracone lub zmodyfikowane. Jednak na wypadek gdyby format ten nie był formatem otwartym, dodano wymaganie przekazania tych samych dokumentów przekonwertowanych do formatu otwartego. Wymóg ten ma zabezpieczyć archiwum państwowe przez koniecznością zakupu oprogramowania komercyjnego (praktycznie w każdej wersji) w celu umożliwienia użytkownikom zapoznania się z treścią materiałów archiwalnych;
- 3) struktura metadanych do zapisanych na nośnikach materiałów archiwalnych powinna odpowiadać strukturze określonej dla dokumentów elektronicznych w przepisach wydanych na podstawie art.5 ust. 2a ustawy archiwalnej, a metadane powinny być zapisane w formacie XML, co pozwoli na automatyczne przeindeksowanie metadanych i umożliwi natychmiastowe przeszukiwanie przekazanego zasobu. Gdyby nie było takiego wymagania, przejście i przeindeksowanie zbiorów byłoby kosztowne, a wyszukanie czegokolwiek w archiwum - bardzo trudne. Praktycznie do każdej przekazanej partii materiałów należałoby przygotować oprogramowanie konwertujące metadane do formatu, w którym mogłyby zostać zaimportowane do systemu. Po takiej konwersji nie byłyby to już jednak metadane pochodzące od twórcy dokumentacji - a więc materiały udostępniane przez archiwum mogłyby być uznawane za niewiarygodne.

Należy podkreślić, że kluczowe rozporządzenia dotyczące dokumentów elektronicznych stanowiących materiały archiwalne zostaną wydane na podstawie art. 2a i 2b ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Przekazanie materiałów archiwalnych na informatycznym nośniku danych będzie działaniem kończącym proces przygotowania dokumentów elektronicznych, zapisania ich w określonej strukturze i przechowywania do czasu przekazania do archiwum państwowego. Bez ustalonej struktury metadanych koniecznej do zastosowania już w momencie tworzenia dokumentów elektronicznych i zapewnienia określonego postępowania z dokumentem elektronicznym w podmiocie obowiązującym do stosowania ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach, późniejsze przekazanie materiałów w sposób uporządkowany nie będzie możliwe.

Opinia wstępna o zgodności projektu rozporządzenia z prawem Unii Europejskiej

Projekt rozporządzenia zawiera rozwiązania stanowiące domenę prawa krajowego. Problematyka uregulowana w projekcie rozporządzenia nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt regulacji:

Projekt rozporządzenia dotyczy wszystkich podmiotów publicznych, które wytwarzają bądź przechowują dokumenty elektroniczne mające znaczenie jako źródło informacji o wartości historycznej o działalności Państwa Polskiego, jego poszczególnych organów i państwowych jednostek organizacyjnych oraz o jego stosunkach z innymi państwami, o rozwoju życia społecznego i gospodarczego, o działalności organizacji o charakterze politycznym, społecznym i gospodarczym, zawodowym i wyznaniowym, o organizacji i rozwoju nauki, kultury i sztuki, a także o działalności jednostek samorządu terytorialnego i innych samorządowych jednostek organizacyjnych.

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego:

Rozporządzenie nie wpłynie na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na rynek pracy:

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw:

Rozporządzenie nie wpłynie bezpośrednio na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość.

5. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny:

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne:

W ramach konsultacji społecznych projekt rozporządzenia zostanie przekazany do Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji, Polskiego Towarzystwa Informatycznego, Stowarzyszenia do spraw audytu i kontroli systemów informatycznych, Stowarzyszenia Archiwistów Polskich, Rady Archiwalnej oraz zamieszczony na stronach internetowych Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji

[1])Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej - informatyzacja oraz sprawy wewnętrzne odpowiednio na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 i pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 października 2005 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 220, poz. 1897).

[2])Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 137, poz. 1302, z 2004 r. Nr 173, poz. 1808, Nr 202, poz. 2065 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 69, Nr 64, poz. 565, Nr 163, poz. 1362 i Nr 175, poz. 1462.